

OKÓLNIK

KURII DIECEZJALNEJ PŁOCKIEJ

Płock – dnia 2 kwietnia 2020 r.

13/2020

74

NOTA KONGREGACJI DS. KULTU BOŻEGO I DYSCYPLINY SAKRAMENTÓW

Publikacja Dekretu „In tempore Covid-19 (II)” wywołała wątpliwości u osób konsekrowanych odnośnie do możliwości sprawowania Triduum Paschalnego w seminariach, kolegiach kapłańskich, klasztorach i wspólnotach zakonnych.

Wskazania drugiego Dekretu w tej materii nie miały na celu anulowania zasady wyrażonej w pierwszym Dekrecie, w którym zwrócono się do biskupów, aby ocenili poszczególne sytuacje po otrzymaniu wskazówek od Konferencji Episkopatów.

Watykan, dnia 26 marca 2020 r.

Prot. Nr 154/20

† *Arthur Roche*
Arcybiskup Sekretarz

75

KOMUNIKAT KONGREGACJI DS. KOŚCIOŁÓW WSCHODNICH

Zbiórka na Ziemię Świętą 2020

Obecna sytuacja pandemii spowodowanej przez Covid-19 dotyczy wielu narodów i w wielu z nich obowiązują środki ostrożności, które uniemożliwiają normalne sprawowanie we wspólnocie obrzędów Wielkiego Tygodnia.

Wspólnoty chrześcijańskie w Ziemi Świętej, także narażone na zarażenie, które już i tak są bardzo dotknięte, korzystają każdego roku z hojnej solidarności wiernych z całego świata, aby móc kontynuować swoją ewangeliczną obecność, a także dalej prowadzić szkoły i placówki opieki otwarte dla wszystkich mieszkańców w celach wychowawczych, pokojowego współistnienia oraz opieki zwłaszcza nad najmniejszymi i najuboższymi.

Z tego względu, Ojciec Święty Franciszek zatwierdził propozycję, aby zbiórka na Ziemię Świętą w roku 2020 została przeniesiona na niedzielę 13 września, w okolicy święta Podwyższenia Krzyża Świętego.

Obchody upamiętniające odnalezienie relikwii Krzyża Świętego przez św. Helenę dały także początek publicznemu kultowi w Jerozolimie, poprzez budowę Bazyliki Grobu Świętego. Będą one znakiem nadziei i zbawienia po Męce, z którą wiele narodów jest obecnie złączonych, a także znakiem solidarnej bliskości wobec tych, którzy wciąż żyją Ewangelią Jezusa w Ziemi, gdzie „wszystko się zaczęło”.

Watykan, dnia 27 marca 2020 r.

Prot. Nr 1/2020

Kard. Leonardo Sandri
Prefekt

Ks. Flavio Pace
Podsekretarz

DEKRET BISKUPA PŁOCKIEGO W SPRAWIE ŚWIADCZEŃ PARAFII
NA RZECZ DIECEZJI W OKRESIE PANDEMII

Trosce o dobro duchowe wiernych towarzyszy także staranie o doczesny wymiar wspólnoty Kościoła, dzięki czemu może on wypełniać swoją misję. Mając na uwadze obecną sytuację ekonomiczną oraz solidaryzując się ze wspólnotami parafialnymi, przeżywającymi trudności w bieżącym funkcjonowaniu w dziedzinie materialnej z powodu szerzącej się pandemii, zgodnie z „Instrukcją o zarządzaniu kościelnymi dobrami doczesnymi Diecezji Płockiej” 43. Synodu Diecezji Płockiej (s. 577–583), postanawiam:

1. zwolnić w wysokości 50% wszystkie parafie Diecezji Płockiej, zobowiązane do płacenia podatków na rzecz diecezji i Wyższego Seminarium Duchownego, ze świadczeń parafialnych za miesiące kwiecień i maj 2020 roku.

2. zwolnić wszystkie parafie ze złożenia na konto diecezjalne ofiar z tacy z Poniedziałku Wielkanocnego i II Niedzieli Wielkanocnej;

Zwracam się także z prośbą do wszystkich kapłanów o okazanie solidarności wobec najmniejszych wspólnot parafialnych diecezji i ich duszpasterzy i, w miarę możliwości, wsparcie ich np. poprzez przekazanie stypendiów mszalnych.

Ponawiam jednocześnie mój wcześniejszy apel, aby z racji na czas pandemii z rozwagą podchodzić do planowanych na ten rok prac inwestycyjnych i budowlanych w parafii, planując racjonalnie tegoroczne wydatki. Ponadto, proszę księży proboszczów oraz wikariuszy, by kierując się „wyobraźnią miłosierdzia”, o którą niedawno apelowałem, byli szczególnie wyczuleni na potrzeby materialne najuboższych członków swoich wspólnot parafialnych: ludzi w podeszłym wieku, chorych, samotnych oraz rodzin wielodzietnych. Pamiętajmy o obietnicy Pana Jezusa: „dawajcie, a będzie wam dane” (Łk 6,38). Roztropnie i solidarnie troszczcie się o bieżącą, materialną stronę działalności duszpasterskiej swoich wspólnot parafialnych.

Z serdeczną modlitwą i błogosławieństwem –

Płock, dnia 30 marca 2020 r.
Nr 744/2020

† Piotr Libera
Biskup Płocki

Ks. Piotr Grzywaczewski
Kanclerz

DEKRET

W związku z panującym stanem epidemii w Polsce, dla duchowego dobra wspólnot zakonnych, formacyjnych i kapłańskich, mając na uwadze dekrety „*In tempo di Covid-19 (I)*” z dnia 19 marca 2020 r. i „*In tempo di Covid-19 (II)*” z dnia 25 marca 2020 r. Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów oraz *Notę* tejże Kongregacji z dnia 26 marca br., wyrażam zgodę na celebrację w bieżącym roku obrzędów Triduum Paschalnego w kaplicach wszystkich wspólnot zakonnych znajdujących się na terenie Diecezji Płockiej, kaplicy Wyższego Seminarium Duchownego w Płocku, kaplicy Domu Księża Emerytów w Płocku oraz kaplicy Domu „Leonianum” w Sikorzu.

Uprzejmie proszę, aby przy celebracji Mszy Wieczery Pańskiej w Wielki Czwartek, liturgii Męki Pańskiej w Wielki Piątek oraz liturgii Wigilii Paschalnej we Wielkanoc, zachować ponadto wszystkie nowe normy liturgiczne, zawarte w zaktualizowanym Zarządzeniu Biskupa Płockiego z dnia 26 marca 2020 r.

Na owocne przeżywanie Świąt Paschalnych przez wszystkie wspomniane wspólnoty z serca błogosławie –

Płock, dnia 31 marca 2020 r.
Nr 749/2020

† Piotr Libera
Biskup Płocki

Ks. Piotr Grzywaczewski
Kanclerz

KOMUNIKAT KOMISJI DS. KULTU BOŻEGO I DYSCYPLINY SAKRAMENTÓW KEP

Praktyka pierwszych piątków i pierwszych sobót miesiąca w okresie epidemii

W okresie epidemii dostęp do sakramentalnej spowiedzi i sakramentalnej Komunii jest dla wielu wiernych utrudniony, czasem wręcz niemożliwy. Z tego względu rodzą się wątpliwości co do zachowania ciągłości pobożnych praktyk dziewięciu pierwszych piątków miesiąca oraz pięciu pierwszych sobót miesiąca, które wielu wiernych podejmuje. Obie praktyki dla zachowania duchowych owoców zakładają przyjęcie Komunii sakramentalnej w określonym czasie.

Posługując się ogólnymi zasadami prawa kościelnego oraz dokumentami dotyczącymi sytuacji analogicznych należy stwierdzić, że:

- prawo kościelne czysto pozytywne nie obowiązuje przy poważnej przeszkodzie¹;
- w analogicznej sytuacji opisanej przez prawo kościelne nie przerywa się ciągłości owoców duchowych pobożnej praktyki pod warunkiem dokończenia jej zaraz, gdy będzie to możliwe²;
- dlatego jeśli w trakcie odprawiania praktyki pięciu sobót oraz dziewięciu piątków miesiąca nie jest możliwe spełnienie warunku przyjęcia sakramentalnej Komunii w okresie epidemii, nie ulega przerwaniu ciągłość owoców, a więc nie trzeba tej praktyki zaczynać od nowa, a jedynie przedłużyć tę praktykę o kolejny miesiąc;
- zaleca się jednakże celem podtrzymania ciągłości praktyki, aby we właściwym dniu (pierwszy piątek / sobota) w okresie braku dostępu do sakramentu, jeśli to możliwe, wzbudzić właściwą danej praktyce intencję oraz skorzystać z możliwości przyjęcia tzw. Komunii duchowej (pragnienia)³, a także jeśli trzeba, z możliwości uprzedniego oczyszczenia sumienia z grzechów ciężkich poprzez akt żalu doskonałego, gdy nie można się wypowiedzieć⁴.

Świdnica, dnia 2 kwietnia 2020 r.

† *Adam Bałabuch*
Przewodniczący Komisji ds. Kultu Bożego
i Dyscypliny Sakramentów KEP

LIST PREZYDIUM KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI DO KAPŁANÓW NA WIELKI CZWARTEK 2020 ROKU

Drodzy Bracia Kapłani!

Jak co roku na Wielki Czwartek kierujemy do Was serdeczne słowa pozdrowienia i braterskiej więzi. Pierwotnie planowaliśmy przekazać Wam ten wielkoczwartkowy list z innym przesłaniem i rozważaniem, które wpisywało się w tradycję minionych lat i w ogólnopolski program duszpasterski. Jednakże wydarzenia minionych tygodni zaskoczyły nas wszystkich, czyniąc czas tegorocznego Wielkiego Postu nieporównywalnym z niczym, co osobiście znamy i co dotychczas przeżywaliśmy.

Na skutek pandemii i wprowadzonych rygorów sanitarnych opustoszały zarówno ulice naszych miejscowości, jak i kościoły czy kaplice. Po raz pierwszy od czasu wojny nie będziemy razem celebrować Mszy Krzyżma i odnawiać w katedrze przyrzeczeń kapłańskich. Ograniczyliśmy sprawowanie liturgii do kilkuosobowych grup, a bezpośredni kontakt z wiernymi możliwy stał się tylko w wyjątkowych przypadkach. Łączymy się na modlitwie dzięki środkom społecznego przekazu. Z bólem serca przyjmujemy wiadomości o zarażeniu, chorobie i śmierci tysięcy osób na całym świecie oraz o przebywających w szpi-

¹ Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, Odpowiedzi na zapytania odnośnie do obowiązku sprawowania Liturgii Godzin, 15.11.2000, Prot. Nr 2330/00/LL, (tekst łaciński "Notitiae" 37 (2001) 190-194).

² Święta Kongregacja Soboru, "Tricenario Gregoriano". Deklaracja o ciągłości celebracji trzydziestu Mszy Gregoriańskich, 24.02.1967 [AAS 59 (1967), s. 229-230.]

³ Por. Breviarium Fidei (2002), nr 296.

⁴ Por. KKK 1452.

talach zakaźnych w oddaleniu od bliskich. Wśród ofiar pandemii jest wielu kapłanów. Dla naszych wiernych i dla nas samych trudnym doświadczeniem staje się nie tylko zarażenie i choroba, ale także skutki społeczne: kwarantanna, zawieszona zajęcia w szkołach i uczelniach, przymusowe przestoje i urlopy w wielu miejscach pracy, zatrzymanie życia kulturalnego. Zapewne przyjdzie nam przyjąć jeszcze wiele cierpień i zmagañ związanych ze skutkami pandemii.

Wszystko to powoduje wiele niepokoju i lęku wśród wiernych, ale także między nami. „Przestraszyliśmy się i zagubiliśmy – mówił kilka dni temu papież Franciszek. Podobnie jak uczniów z Ewangelii ogarnęła nas niespodziewana i gwałtowna burza. Uświadomiliśmy sobie, że jesteśmy w tej samej łodzi, wszyscy słabi i zdezorientowani, ale jednocześnie ważni, wszyscy wezwani do wiosłowania razem, wszyscy potrzebujący, by pocieszać się nawzajem”.

W tym miejscu wyrażamy naszą serdeczną wdzięczność Wam, drodzy Kapłani, za Waszą postawę miłości i ofiarną posługę w tych trudnych okolicznościach, za serce, które okazujecie potrzebującym. Dziękujemy zwłaszcza za troskę o chorych, cierpiących i samotnych, a także za modlitwę za tych, którzy się nimi opiekują, narażając własne zdrowie, a często także życie. Dziękujemy, że wielu naszych braci kapłanów stworzyło możliwość wspólnej modlitwy poprzez Internet. Prosimy Was o trwanie na osobistej modlitwie i o ofiarowywanie przeżywanych cierpień w intencji zatrzymania epidemii i ograniczenia jej negatywnych skutków. Dziękujemy za konkretne zaangażowanie w pomoc osobom starszym, potrzebującym, będącym w kwarantannie, za jałmużnę wielkopostną wspierającą finansowo wiele dzieł, za zorganizowanie internetowych rekolekcji oraz telefonów duszpasterskiego wsparcia. Dziękujemy za dowody, jakie okazujecie sobie wzajemnie w kapłańskim życiu i posłudze, pomimo fizycznego oddalenia od siebie. Dziękujemy jednocześnie za zrozumienie i stosowanie się do rozporządzeń kościelnych i państwowych. Służą one zachowaniu zdrowia i życia nas wszystkich.

Czas, który teraz przeżywamy, jest dla nas wielką tajemnicą, którą trudno obecnie odczytać. Ufam, że w przyszłości lepiej i głębiej ją zrozumiemy. Jednak już dziś pragniemy ją przeżywać w duchu pokory i wiary.

W tym duchu odkrywamy bliskość Chrystusa Pana. Doświadczenia, w których uczestniczymy, są czasem, w którym On jest obecny, działa i przechodzi drogą Paschy wśród nas i dla nas. Przechodzi może niezauważalnie i jakby bezowocnie, bo pośród mrocznych okoliczności, przyjmując słabość, cierpienie, odrzucenie, osamotnienie i niezrozumienie. Przechodzi z nami przez wielorakie doświadczenia cierpienia, choroby i śmierci, które budzą w nas lęk i paraliżują. Jezus wytycza jednak drogę z perspektywą zmartwychwstania i życia – drogę paschalną, wpisaną w nasz chrzest. Podobnie jak poznali ją apostołowie, tak obecnie doświadczamy jej my i przeżywamy lęki i opory wobec misterium paschalnego (por. Mt 16, 22). Jednocześnie ta właśnie Pascha – Jezusa i Kościoła – jest dla nas podstawowym światłem i zaczynem, by odnowić i przyjąć sens naszego życia i towarzyszących nam wydarzeń. Uczymy się tego z pokorą. Możliwe, że te szczególne Eucharystie, które przeżywamy w ogromnym osamotnieniu i wyciszeniu, oraz czas przeżyty na adoracji eucharystycznej, staną się zaczynem odnowy naszej obecności i posługi w życiu diecezji, parafii, wspólnot życia konsekrowanego i w domach formacyjnych.

W tym doświadczeniu wiary nie idziemy i nie możemy iść w pojedynkę – każdy zdany tylko na samego siebie lub na małą grupę osób. Chrystus gromadzi nas wokół Siebie i obdarowuje nas sobą – Kościołem. Przypomina nam o tym papież Franciszek: „W obecnej sytuacji pandemii, w jakiej się znajdujemy, żyjąc mniej lub bardziej odizolowani, jesteśmy zachęcani do odkrycia na nowo i do pogłębienia wartości komunii jednoczącej wszystkich członków Kościoła. Zjednoczeni z Chrystusem nigdy nie jesteśmy sami, ale tworzymy jedno Ciało, którego On jest Głową”. Bardzo pragniemy tej wspólnoty i wspólnotowego towarzyszenia. Chcemy przekładać to pragnienie na potrzebne gesty jedności, solidarności i pomocy, na miarę naszych możliwości. Mamy w tym przykład ze strony samego Chrystusa, który u progu Paschy objawił się uczniom jako prawdziwy sługa braci i siostr (por. J 13, 1-20).

Drodzy Kapłani! Jako pasterze Kościoła w Polsce chcemy podjąć wyzwania tego czasu wspólnie z Wami. Modląc się razem, chcemy prosić o łaski Ducha Świętego, by móc lepiej rozeznaczyć stojące przed nami zadania i wspólnie zaangażować się w ich realizację. Z naszej strony pragniemy uczynić wszystko, co potrzebne, aby wspomóc Was, parafie i wspólnoty w tym trudnym okresie. Już podjęte w tym celu działania uzupełnimy kolejnymi, w miarę zmieniającej się sytuacji i kondycji naszych wspól-

not. Wspólnie prosimy Boga, abyśmy mogli ukierunkować wszystkie nasze pragnienia, zamiary, czyny i posiadane dobra jedynie do dyspozycji miłosiernego Pana.

Z całego serca powierzamy Was wstawiennictwu i opiece Matki Najświętszej i patronów Polski. Prosimy razem Boga za cały Kościół w Polsce, abyśmy mogli sprostać wyzwaniom, przed którymi stoimy.

Warszawa, dnia 31 marca 2020 r.

Z pasterskim błogosławieństwem,

† Stanisław Gądecki
Arcybiskup Metropolita Poznański
Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

† Marek Jędraszewski
Arcybiskup Metropolita Krakowski
Wiceprzewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

† Artur G. Miziński
Sekretarz Generalny Konferencji Episkopatu Polski

80

NOTA KOMISJI NAUKI WIARY KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI W ZWIĄZKU Z PANDEMIĄ KORONAWIRUSA

Jezus żyje i chce, abyś żył

Wyznanie wiary w Boga i Jego Opatrzność nad światem ma wielkie znaczenie dla ludzkiego życia. Przypomina, że dla Boga nie ma nic niemożliwego, że jest On Władcą wszechświata i Panem ludzkiego losu. Bóg nie pozostawia dzieła stworzenia samemu sobie, ale troszczy się o dobro duchowe każdego człowieka. Wiara w Opatrzność Bożą może być jednak wystawiona na próbę w obliczu zła i cierpienia, zwłaszcza o wymiarze tak globalnym, jak pandemia spowodowana przez koronawirusa SARS-CoV-2.

1. Oblicza lęku

„Na naszych placach, ulicach i miastach zebrały się gęste ciemności – mówił papież Franciszek w swojej przejmującej homilii na pustym Placu Świętego Piotra – ogarnęły nasze życie, wypełniając wszystko ogłuszającą ciszą i posępną pustką, która paraliżuje wszystko na swej drodze. Czuje się je w powietrzu, dostrzega w gestach, mówią o tym spojrzenia. Przestraszyliśmy się i zagubiliśmy” (27.03.2020 r.).

W czasie pandemii ludzie doświadczają lęku, który przybiera różne kształty. Najczęściej jest to lęk przed śmiercią, będący przyczyną wielu innych ludzkich obaw. Z tego podstawowego lęku wyrastają inne: lęk przed zarażeniem, chorobą, odejściem bliskich osób, bezrobociem, bankructwem, blokadą szans rozwoju, długotrwałą izolacją. Nie można też zapomnieć o dotkliwym lęku przed samotnością, utratą sensu życia, przed zwątpieniem w Bożą Opatrzność i związaną z tym wszystkim obawą o przyszłość świata.

Oprócz rozmaitych przejawów strachu, będącego spontaniczną reakcją ludzi na dostrzegane niebezpieczeństwa, pojawia się także negatywne zjawisko sztucznego wywoływania lęku generowane przez współczesnych proroków pesymizmu, apokaliptycznego końca świata i rzekomej „godziny działania karzącego Boga”. Głównym błędem owych samozwańczych proroków jest nieprawomocne i zarazem sugestywne wypowiedanie się w imieniu Boga, promowanie prostych i naiwnych „recept” na zmianę sytuacji, błędne pojmowanie Opatrzności Bożej jako mechanicznej i natychmiastowej interwencji Bożej na zawołanie człowieka. Rodzi się tu niebezpieczeństwo manipulowania Bogiem, wystawiania Go na próbę, a w konsekwencji niedopuszczalnego rozliczania Boga. Człowiek nie może stać się zuchwałym sędzią oskarżającym Boga. Na tej złudnej drodze nigdy nie znajdzie satysfakcjonującej odpowiedzi na pytanie o sens cierpienia.

2. Kościół jako „sakrament nadziei”

W sytuacji narastającego lęku, którego liczne formy dotyczą realnych i konkretnych zagrożeń, pojawia się również niebezpieczeństwo rozpacz. Jest ona szczególnie destrukcyjna. Rozpacz – w odróżnie-

niu od innych form lęku – nie jest spontaniczną reakcją człowieka na jakieś konkretnie rozpoznane zagrożenie, lecz subiektywnym stanem poczucia beznadziejności, całkowicie paraliżującym osobę ludzką. Rozpacz jest wyrazem skrajnego braku wiary w możliwość pokonania niebezpieczeństwa, całkowitego zwątpienia w możliwość pozytywnej zmiany.

W obecnym czasie pandemii, naznaczonym ludzką skłonnością do rozpacz, Kościół na nowo odkrywa swoją misję, którą jest głoszenie Chrystusa jako źródła nadziei, pociechy i umocnienia. Będąc sakramentem nadziei w świecie dotkniętym cierpieniem i zwątpieniem, Kościół rozpoznaje swoją odpowiedzialność za stan nadziei w ludzkich sercach i za wiarę w przezwycięzenie groźby destrukcyjnej rozpacz. Wspólnota Kościoła jest wezwana, aby szczególnie w sytuacji zagrożenia okazywać swoje macierzyńskie i miłosierne oblicze, zatroskane o umocnienie nadziei w sercach ludzi zmagających się ze światową pandemią.

Najpełniejszą odpowiedzią na pytanie o sens zła i cierpienia jest Ewangelia, Dobra Nowina o Bogu, który objawił się w Jezusie Chrystusie jako Pan życia i śmierci, Zwycięzca piekła i szatana, Odkupiciel człowieka i wszelkiego stworzenia. On zwyciężył zło i daje nam udział w tym zwycięstwie. „On jest naszą nadzieją, jest najpiękniejszą młodością tego świata. Wszystko, czego dotknie, staje się młode, staje się nowe, napełnia się życiem. [...] On żyje i chce, abys żył” (Franciszek, *Christus vivit*, nr 1).

Katechizm Kościoła Katolickiego uczy, że dopuszczenie przez dobrego i wszechmocnego Boga zła fizycznego i moralnego jest tajemnicą, na którą światło rzuca Chrystus. Podkreśla też, iż – choć zło nie staje się dobrem – Bóg ze zła może wyprowadzić dobro: „Z największego zła moralnego, jakie kiedykolwiek mogło być popełnione, z odrzucenia i zabicia Syna Bożego, spowodowanego przez grzechy wszystkich ludzi, Bóg, w nadmiarze swej łaski, wyprowadził największe dobro: uwielbienie Chrystusa i nasze Odkupienie” (KKK 312).

3. Bezdroża pseudoreligijnych propozycji

W obliczu realnego niebezpieczeństwa płynącego z faktu pandemii rodzą się ze strony pseudoreligijnych interpretatorów szkodliwe postulaty. Niezgodne z biblijnym obrazem Boga jest ukazywanie Go jako niemiłosiernego sędziego, bezdusznego kontrolera ludzkich działań, mściwego tyrana lub przeciwnie – obojętnego władcy świata, zdystansowanego obserwatora ludzkiego teatru dziejów. Niebezpieczne jest obsesyjne szukanie kozła ofiarnego jednoznacznie odpowiedzialnego za pandemię, a także praktyka potępiania, stygmatyzowania, obwiniania całych grup ludzkich za zło pandemii.

Szkodliwe jest propagowanie fałszywej historiozofii, powoływanie się na prywatne pseudoobjawienia i sny, nonszalancka, wyrwana z kontekstu egzegeza biblijna, ignorowanie, marginalizowanie lub nawet otwarte kwestionowanie współczesnego nauczania Kościoła. Ze słuszną krytyką spotyka się nierozróżnianie porządku natury i łaski, wymiaru duchowego i materialnego, prowadzące do lekceważenia zasad bezpieczeństwa podczas liturgii.

Niedopuszczalne jest magiczne traktowanie sakramentów i sakramentaliów, promowanie wizji Kościoła jako bezpiecznej arki, przeznaczonej wyłącznie dla świętych i sprawiedliwych. Pojawia się niekiedy ukryta pochwała indywidualizmu i egoizmu, wyrażająca się w poszukiwaniu ratunku wyłącznie dla siebie i swoich bliskich, czy współwyznawców, którzy dzięki realizacji proponowanych akcji zostaną zachowani od nieszczęścia.

Dojrzała religijność wyraża się zarówno w odrzuceniu *kwietyzmu*, postawy polegającej na braku jakichkolwiek działań w oczekiwaniu na pomoc Bożej łaski, jak i *pelagianizmu*, polegającego na przekonaniu, że człowiek sam z siebie jest w stanie osiągnąć zbawienie i rozwiązać wszystkie problemy. Należy natomiast dowartościować postawę *synergii*, czyli współpracy człowieka z Bogiem, połączenia ludzkich działań z otwarciem na dar Bożej łaski, rzetelnej wiedzy z głęboką wiarą, codziennej aktywności z gorącą modlitwą.

4. Czas próby i wyboru

Odrzucając pesymistyczne i fatalistyczne rozumienie historii, Kościół ukazuje Chrystusa jako sens dziejów świata, a Boga jako naszą absolutną przyszłość. Na początku nowego tysiąclecia św. Jan Paweł II wyraził życzenie, aby Kościół stawał się domem i szkołą komunii. „Duchowość komunii – pisał w *Novo millennio ineunte* to przede wszystkim spojrzenie utkwione w tajemnicy Trójcy Świętej, która zamieszkuje w nas i której blask należy dostrzegać także w obliczach siostr i braci żyjących wokół nas. Duchowość komunii to także zdolność odczuwania więzi z bratem w wierze dzięki głębokiej jedności mistycznego Ciała, a zatem postrzegania go jako «kogoś bliskiego», co pozwala dzielić jego radości

i cierpienia, odgadywać jego pragnienia i zaspokajać jego potrzeby, ofiarować mu prawdziwą i głęboką przyjaźń” (nr 43).

Pandemia ogarniająca wszystkie kraje świata odsłania naszą kruchość egzystencjalną i złudne poczucie samowystarczalności. Jednocześnie mobilizuje do odkrycia braterstwa i przynależności do jednej rodziny ludzkiej. Możemy ją odczytać jako globalny „znak czasu” będący wezwaniem do jedności, współpracy, solidarności i odpowiedzialności ludzi wierzących i niewierzących, chrześcijan i wyznawców innych religii. Szczególna wdzięczność należy się pracownikom służby zdrowia: lekarzom, pielęgniarkom, diagnostom, wolontariuszom za ich ofiarną, wręcz bohaterską służbę dla ratowania życia i zdrowia ludzkiego.

Konieczne dla walki z epidemią ograniczenia swobody przemieszczania się i gromadzenia są szczególnie bolesne dla wiernych, pozbawionych bezpośredniego dostępu do Eucharystii i sakramentów Kościoła. Możemy jednak łączyć się duchowo z Chrystusem Eucharystycznym za pośrednictwem transmisji telewizyjnych, radiowych oraz internetowych. Możemy ten trudny czas wykorzystać do odnowienia praktyki modlitwy domowej i rodzinnej, do konkretnych uczynków miłosierdzia, zwłaszcza wobec osób starszych i samotnych, szczególnie zagrożonych epidemią. Codzienna modlitwa różańcowa może stać się dla nas szkołą głębokiej wiary połączonej z ofiarną służbą bliźniemu na wzór Maryi, Wspomożycielki Wiernych.

Warto postrzegać okres trwania pandemii jako czas próby i wyboru, zgodnie ze słowami papieża Franciszka: „Nie jest to czas Bożego sądu, ale naszego osądzenia: czas wyboru tego, co się liczy, a co przemija, oddzielenia tego, co konieczne od tego, co nim nie jest. Jest to czas przestawienia kursu życia ku Tobie, Panie, i ku innym” (27.03.2020 r.).

Lublin, dnia 31 marca 2020 r.

† *Abp Stanisław Budzik*
Metropolita Lubelski
Przewodniczący Komisji Nauki Wiary KEP

81

AKT ZAWIERZENIA DIECEZJI PŁOCKIEJ MATCE BOŻEJ BOLESNEJ DOKONANY PRZEZ BISKUPA PŁOCKIEGO PIOTRA LIBERĘ I BISKUPA POMOCNICZEGO MIROSŁAWA MILEWSKIEGO

Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Oborach, dnia 31 marca 2020 roku

Biskup Płocki Piotr Libera: Klęczymy dziś przed Tobą, Matko Bolesna, która od ponad czterech wieków strzeżesz Pojezierza Dobrzyńskiego, Diecezji Płockiej i całej naszej Ojczyzny. Przychodzimy do Ciebie jako biskupi mazowieckiej owczarni, by zawierzyć Ci Ciało Twojego Syna, jakim jest ten Kościół diecezjalny. Chcemy wraz z moimi Kochanymi Kapłanami, Diakonami, Alumnnami, Siostrami Zakonnymi i wszystkimi Wiernymi, w czasie tego niezwykłego Wielkiego Postu, w Twoich siedmiu boleściach odnaleźć otuchę i nadzieję.

Klęczymy przed Tobą, której duszę przeszył pierwszy miecz, gdy usłyszałaś Symeonowe słowa o „znaku sprzeciwu” (Łk 2,34). Przynosimy Ci pytania tak wielu ludzi, dlaczego cierpienie spotkało nas w czasie, gdy nic nie wskazywało na to, że moglibyśmy być chorzy? Przynosimy troski rodziców, którzy z niepokojem myślą o zajęciach szkolnych, egzaminach, maturach, swoich dzieci. Składamy Ci obawy pracowników i pracodawców, rolników, przedsiębiorców, sklepikarzy. Ich dusze przenika miecz bolesnych myśli o niepewnej przyszłości rodzin. Przytul ich, Królowo rodzin, do swojego troskliwego serca!

Biskup pomocniczy Mirosław Milewski: Klęczymy przed Tobą, która ze łzami w oczach i z biciem serca uciekałaś do Egiptu. Składamy Ci, Maryjo, troski i cierpienia pracowników służby zdrowia, służb sanitarnych, pielęgniarek, salowych, pracowników laboratoriów i farmaceutów. Wielu z nich przez ostatnie tygodnie jest odłączonych od swoich bliskich i rodzin, oddając się całkowicie pacjentom z powodu szerzącej się choroby. Przytul ich, Uzdrawienie chorych, do swojego troskliwego serca!

Klęczymy przed Tobą, która straciłaś z oczu Jezusa i odnalazłaś go po trzech dniach w świątyni jerozolimskiej. Zostawiamy Ci, Maryjo, pytania i cierpienie tak wielu Twoich dzieci, którzy tęsknią za sakra-

mentami świętymi, za Komunią eucharystyczną i modlitwą wspólnotową w świątyniach. Udzielaj nam, prosimy, cierpliwości, byśmy ten czas rozłąki z ołtarzami wykorzystali na jeszcze większe ukochanie Jezusa Eucharystycznego. Pokrzep tych, którzy korzystają z aktu żalu doskonałego i Komunii duchowej, aby wytrwali w dobru. Przytul ich, Matko miłosierdzia, do swojego troskliwego serca!

Biskup Płocki Piotr Libera: Klęczymy przed Tobą, która na drodze kalwaryjskiej spotkałaś spojrzenie Syna. Przynosimy Ci, Matko, samotność odbywających kwarantannę, którzy wyczekują wzroku bliskich i przyjaciół. Obdarz ich, Matko nadziei, przekonaniem, że dla dobra wspólnego trzeba podjąć trudny czas odosobnienia. Niech w czterech ścianach swej izdebki na modlitwie odnajdą Ojca, „który widzi w ukryciu” (Mt 6,6). Przytul ich, Pocieszycielko strapionych, do swojego troskliwego serca!

Klęczymy przed Tobą, Piękna Pani, na szczycie Golgoty, gdzie łza z oka Ojca spada na nieociosany Krzyż Syna. Łączymy się w sercu ze wszystkimi, którzy z powodu pandemii umierają w ogromnej samotności, ukrzyżowani na szpitalnych łóżkach, nie mogąc ręki przebitej gwoździami choroby i zakażenia podać swoim bliskim. Przynosimy Ci, Matko, tysiące gasnących oczu, także z polskiej ziemi, które zamyka nieokiełznany dotąd żniwiarz. Przytul ich, Królowo wszystkich świętych, do swojego troskliwego serca!

Biskup pomocniczy Mirosław Milewski: Klęczymy przed Tobą, zboląła Matko, u stóp krzyża, gdzie siedzisz, trzymając ostrożnie na swych kolanach Boże Ciało. Taka zostałaś w oborskim sanktuarium – jedyna, niepowtarzalna. Nazywają Cię *Pietà*, czyli „żał”, „miłość zgodna z powołaniem”. Trzymasz to przeniknięte do szpiku kości, niepodobne do ludzi Ciało, jak obejmowałaś je w Betlejem i Nazarecie. Zawierzamy Ci tych wszystkich, którzy z powodu wielkiej liczby chorych stają przed pytaniami nieobojętymi, dramatycznymi: komu przyłączyć respirator i uratować ciało, a czyje ciało zostawić bez tchnienia? Prosimy Cię i za tych, którzy lekceważą ten czas, nie zdając sobie sprawy, jak wiele cierpienia może przysporzyć ciałom wielu chorych i ich rodzinom nieprzestrzeganie przyjętych zasad bezpieczeństwa. Przytul ich, Ucieczko grzesznych, do swojego troskliwego serca!

Biskup Płocki Piotr Libera: Klęczymy przed Tobą, Maryjo, i widzimy Twą ostatnią boleść, gdy zataczają kamień na świeży grób Chrystusa. Przynosimy Ci wiele pytań, łez, tęsknot i wątpliwości kapłanów, wiernych, którzy w samotności będą przeżywać dni Wielkiego Tygodnia, Świętego Triduum Paschalnego i Paschy. Składamy Ci, Maryjo, nasze tegoroczne Groby Pańskie, które przemówią do nas prostotą i wielką ciszą. Proś Ducha Świętego, by dał nam przyjąć, że tak trzeba, aby gdy przyjdzie czas, zmartwychwstać do nowego życia. Daj nam roztropność, byśmy te święta paschalne uczcili w wielkim skupieniu, bo może dzięki temu docenimy wartość wspólnej modlitwy. Przytul nas, Królowo Polski, do swojego troskliwego serca!

Jesteśmy przy Tobie, Pani Oborska, z dziećmi i młodzieżą, z dziadkami i rodzicami, z osobami samotnymi i konsekrowanymi, z kapłanami i siostrami zakonnymi. Przyszliśmy do Ciebie ze Skępego, gdzie ciągle mówisz Bogu swoje *Fiat* w Zwiastowaniu, a tu potwierdzasz owo „tak” przez współcierpienie. Módl się za mnie i za diecezję płocką; bądź dla nas znowu *Salus populi Masoviae* – Zdrowiem i zbawieniem ludu mazowieckiego, teraz i w godzinę naszej śmierci.

Amen.

82

INFORMACJE WYDZIAŁU KATECHETYCZNEGO

1. Konkurs Biblijny dla uczniów klas V-VIII szkoły podstawowej – odwołany

Z racji na panującą pandemię, informujemy, że etap diecezjalny Konkursu Biblijnego dla uczniów klas V-VIII Szkoły Podstawowej, nie odbędzie się w zaplanowanym terminie.

O ile będzie to możliwe, po unormowaniu się sytuacji i powrocie uczniów do szkół, zostanie ustalony nowy termin, o którym poinformujemy na stronie Wydziału Katechetycznego.

2. Zdalne nauczanie religii

W związku z obowiązkiem zdalnego nauczania, zamieszczamy na stronie Wydziału Katechetycznego informacje o materiałach, z których mogą korzystać katecheci. Można także pobrać w wersji pdf podręczniki dla dzieci klas I-V szkół podstawowych Płockiego Instytutu Wydawniczego. W tym miejscu, w imieniu wszystkich katechetów, serdecznie dziękujemy Płockiemu Wydawnictwu za udostępnione materiały.

3. Rekolekcje dla katechetów 24-26 kwietnia 2020 r.

Po Wielkanocy zostanie podjęta decyzja, jeśli chodzi o zaplanowane na 24-26 kwietnia 2020 r. rekolekcje dla katechetów. Jeśli sytuacja związana z pandemią nie ustabilizuje się i nie zostaną zniesione obowiązujące przepisy prawne, wówczas rekolekcje się nie odbędą. Informacje na ten temat zostaną zamieszczone na stronie Wydziału Katechetycznego.

Płock, dnia 2 kwietnia 2020 r.

Ks. Marek Wilczewski
Dyrektor Wydziału Katechetycznego

Kuria Diecezjalna Płocka
Płock, dnia 2 kwietnia 2020 r.
Nr 759/2020

Ks. Piotr Orzywaś

Za zgodność